

SADIK ŐIDE VE HASAN TAHSİN

Aydınlık Dergisi, 14 Mayıs 2000

Yıldırım Koç

12 Eylül 1980 darbesinden sonra birçok sendikacı için büyük bir belirsizlik vardı. TÜRK-İŐ içinde ağırlıklı eğilim, askeri yönetimle bir bağın kurulmasıydı. Askerlerden TÜRK-İŐ'e yönelik ciddi bir tehdit beklenmiyordu. Grevlerin sona erdirilmesi, diğer konfederasyonların faaliyetlerinin durdurulması, her türlü sendikal çalışmanın kısıtlanması gibi konular, geçici önlemler olarak değerlendiriliyordu. TÜRK-İŐ Genel Sekreteri Sadık Şide, bu anlayış çerçevesinde, Ulusu Hükümetinde Sosyal Güvenlik Bakanı oldu. Çok sayıda genel başkandan oluşan TÜRK-İŐ Yönetim Kurulu'nun 24 Aralık 1980 günlü açıklamasında şöyle deniliyordu: "Yönetim Kurulumuz, tam bir bütünlük içinde, Sayın Şide'nin Sosyal Güvenlik Bakanı olarak hükümette görev almasının işçi hakları ve çıkarları yönünden taşıdığı önemi iyi bilmekte ve kendisini tam bir dayanışma ile desteklemektedir." Sadık Şide ve onu Bakan yapan sendikacılar, hiç kuşkusuz, son derece iyiniyetle hareket ettiler; darbenin getirebileceği zararları asgariye indirmeye çalıştılar.

Sadık Şide, 31.1.1974 ile 28.12.1986 tarihleri arasında 13 yıl TÜRK-İŐ genel sekreterliği yaptı. Ama 1984-85'lerden beri katıldığım hemen hemen her işçi eğitim seminerinde Sadık Şide'nin adı en az bir kere geçti. Konuşmacılardan hiçbiri Sadık Şide'yi savunmadı. Herkes sert eleştiriler getirdi. Sadık Şide, 13 yıl genel sekreterliğini yaptığı TÜRK-İŐ'e uğramıyor. Makalelerini de TÜRK-İŐ değil, Ankara Sanayici ve İşadamları Derneği yayımladı (Sadık Şide, **Çalışma Hayatıyla İlgili Yorum ve Düşünceler**, ASİAD Yay., Ankara, 1991, 144 s.).

Hasan Tahsin yurtsever, ilerici bir gazeteciydi. 15 Mayıs 1919 günü İzmir, emperyalistlerin maşası ve taşeronu Yunanlılar tarafından işgal edildi. İnsanların büyük bir çoğunluğunda büyük bir yılgınlık, teslimiyet vardı. Hepinizin bildiği hikayedir. Hasan Tahsin, tek başına, Yunan bayrağını taşıyan askeri vurdu, kurşunu bitinceye kadar çatıştı, şehid oldu. Şehid olarak ölümsüzleşti.

Son aylarda özelleştirme konusundaki bazı tartışmaları dinlediğimde aklıma, nedense, hep Sadık Şide ve Hasan Tahsin geliyor.

Bazı kişiler, yıllardır, "özelleştirme dünyada önüne geçilemez bir dalgadır; cepheden karşı çıkmak yerine, içine girip zararlarını azaltmaya çalışalım" propagandasını yapıyor. "Bugüne kadar karşı çıktık da ne oldu; engelleyemedik; giderek hızlandırıyorlar; bari artık aklımızı başımıza toplayıp, hiç olmazsa işçimizi koruyabilelim; karşı çıkmayı durduralım" diyorlar.

Kafa karıştırmaya yönelik ikinci girişim, "özelleştirmeye karşı çıkmayı bırakalım; iş güvencesine ağırlık verelim" biçiminde propaganda yapıyor.

TÜRK-İŐ Genel Kurul ve Başkanlar Kurulu kararları ise son derece açık bir biçimde özelleştirmeye karşı çıkıyor. 26 Nisan günü Ankara'da noktalanın yürüyüşün adı, "Özelleştirmeye Karşı Demokratik Sosyal Devleti Koruma ve İş Güvencesi" idi. 1 Mayıs 2000 bildirisinde de aynı anlayış hakimdi.

Öncelikle vurgulanması gereken nokta, özelleştirmenin amacının ulus devleti, ulusal egemenliği, demokrasiyi, işçi haklarını ve sendikal hak ve özgürlükleri zayıflatmak olduğudur. Özelleştirme konusunda ilkesel düzeyde verilecek her taviz, ulus devleti, ulusal egemenliği, demokrasiyi, işçi haklarını ve sendikal hak ve özgürlükleri zayıflatma girişimlerine teslim olmak demektir.

İkincisi, teslim olana acımazlar; teslim olanın üzerine daha fazla giderler. Direnen, mücadele eden, sonunda yenilse bile, bazı mevzilerini korur. Daha da önemlisi, gelecekte alını ak, başı dik, konuşma hakkına sahip olur.

Üçüncüsü, daha yenilmiş değiliz. Ülkemiz için, halkımız için verilen mücadele daha ciddi biçimde yeni başlıyor. 1999 yılı sonuna kadar yapılan özelleştirme tutarı 5 milyar dolar. 2000 yılı için 7,6 milyar dolar hedefleniyor.

Dördüncüsü, özelleştirmeye karşı direnmeden teslim olanın, iş güvencesi gibi son derece önemli bir konuda yeni kazanım elde etmesini beklemek ya çok saflıktır, ya da özelleştirmecilerin ince bir taktiğidir. Özelleştirmeye teslim olana iş güvencesi vermezler; esneklik adı altında mevcut kazanımlarını da elinden alırlar.

Sayın Sadık Şide'nin izinden mi yürüyeceğiz; yoksa, bağımsızlık meşalesini kendini yakarak tutuşturan namuslu, dürüst, haysiyetli, şerefli bir kahramanın mı, Hasan Tahsin'in mi?